

F rererkort og helsekrav

Allmenntilleggs v rue 2019

Cato Innerdal
hobbysyklist (og innehaver av f rererkortgruppe 1)

Hvilke plikter har lege, psykolog og optiker?

Helsepersonelloven om opplysningsplikt:

  34. *Opplysninger i forbindelse med f rererkort og sertifikat (første ledd).*

Lege, psykolog eller optiker som finner at en pasient med f rererkort for motorvogn eller sertifikat for luftfartøy, ikke oppfyller de helsemessige kravene som stilles, skal oppfordre pasienten til   innlevere f rererkortet eller sertifikatet. Dersom pasientens helsestilstand antas ikke   være kortvarig, skal helsepersonell som nevnt gi melding til offentlige myndigheter etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

Når skal det *ikke* sendes melding til fylkesmannen?

Når helsekravet ikke er oppfylt eller antas   ikke være oppfylt i en periode kortere enn seks måneder:

- Pasienten skal informeres om at helsekravet ikke er oppfylt, og at kjøring ikke er tillatt så lenge dette vedvarer.
- Dokumenter i journalen at slik informasjon er gitt.
- B r også gi vedkommende en skriftlig "påminnelse" om dette.
- Gjør pasienten oppmerksom på at dette er noe vedkommende er forpliktet til   følge (j mf r vegtrafikkloven og f rererkortforskriften).

Hvilke krav stilles til den som skal føre motorvogn?

Vegtrafikkloven:

  21. *Alminnelige plikter (første ledd).*

Ingen må føre eller forsøke   føre kjøretøy når han er i en slik tilstand at han ikke kan anses skikket til   kjøre på trygg måte, hva enten dette har sin årsak i at han er påvirket av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel, eller i at han er syk, svekket, sliten eller trett, eller skyldes andre omstendigheter.

Hvem har plikt til   sende melding til fylkesmannen?

- Opplysningsplikten er et individuelt lovpålegg. Denne plikten til   sende melding gjelder derfor i prinsippet **enhver lege, psykolog eller optiker** som har bef tning med pasienten.
-   sende melding kan ikke overlates til andre, eksempelvis ved   sende henvisning til annen lege/psykolog eller ved at sykehuslege overl ter til fastlegen   sende melding.
- Ved sykehusopphold for tilstand som utløser meldeplikt, bør melding sendes straks grunnlaget for meldingen er klart, og senest av utskrivende lege.

Når *skal* det sendes melding til fylkesmannen?

Når helsekravet ikke er oppfylt eller antas   ikke være oppfylt i en periode lengre enn seks måneder:

- Skriftlig meldning sendes fylkesmannen.
- Pasienten skal informeres om at helsekravet ikke er oppfylt, og at kjøring ikke er tillatt så lenge dette vedvarer.

Når kjøring gjenopptas?

Kjøring kan ikke gjenopptas før:

- helsekravet igjen er oppfylt, eller
- dispensasjon fra helsekravene er innvilget fra fylkesmannen

Dispensasjonsadgangen er **vesentlig** innsnevret fra tidligere, og tiltenkt situasjoner hvor det er «åpenbart urimelig» å avslå en søknad.

- Det er pasienten (eller hans fullmektig/advokat) som da sender en kortfattet søknad om dispensasjon, vedlagt nødvendige tilleggskjøring dokumentasjon.
- Lege og psykolog (eller annet helsepersonell) som gir uttalelse/erklæringer i denne sammenheng opptrer som sakkyndig for fylkesmannen.

Hvilke førerkortklasser er inkludert i de ulike førerkortgruppene?

Førerkortgruppe 1 («bilgruppen») inkluderer:

- førerkortklassene AM, S, T, A1, A2, A
- førerkortklassene B og BE

Førerkortgruppe 2 («lastebilgruppen») inkluderer:

- førerkortklassene C1 og C1E
- førerkortklassene C og CE

Førerkortgruppe 3 («bussgruppen») inkluderer:

- førerkortklassene D1, D1E, D og DE
- kompetansebevis utrykning, godkjenning trafikklærer og kjøreseddel (persontransport mot vederlag).

S: 32 år gammel kvinne, drosjesjåfør. Akutte ryggsmarter siste tre dager. Sitter i korsryggen, ingen utstråling. Hatt liknende smerter tidligere. Bedre i ro, men tydelig smertepåvirket ved bevegelse. Har forsøkt Ibux 400 mg x 3.

O: Normale kurvaturer, paravertebral palpasjonsømheter. Lasague negativ. Øvrig klinisk undersøkelse uten anmerking.

A/P: Akutte ryggsmarter. Du forsøker korttidsbehandling med Paralgin forte x 4 i kombinasjon med Ibux 400 mg x 3.

Er helsekravet oppfylt for førerkortgruppe 1 og 3?

Må du sende melding til fylkesmannen?

Hva om det var tilstrekkelig med en enkeltdose til kvelden?

Kapittel 14. Midler som kan påvirke kjørevevnen

§ 35. Generelle helsekrav ved bruk av midler som kan påvirke kjørevevnen

Helsekravet er ikke oppfylt dersom alkohol, rusmidler eller legemidler brukes i et omfang og på en måte som fører til helsevokkelse med økt trafikkakkerhetsrisiko.

◊ Tilføyd ved lovnr. 13 juni 2016 nr. 655 § 1 (1) (14.01.2016)

◊ Del paragraf

§ 36. Helsekrav ved bruk av noen midler som kan påvirke kjørevevnen

Helsekravet ved noen midler som kan påvirke kjørevevnen, fremgår av tabellen i annet ledd. Listen er ikke uttømmende. Ved all bruk av midler som kan påvirke kjørevevnen, gjelder kravene i § 35.

A	B	C
6. Opioider – kortvarig smertebehandling	Helsekravene ikke oppfylt ved kontinuerlig medisinering gjennom døgnet, selv om dette er innenfor rammen av anbefalte dosisdoser. Ved inntak av enkeltdose er helsekravet bare oppfylt dersom enkelt dosen er anbefalt av lege og legemiddelet inntas minimum 8 timer før kjøring.	Helsekravene ikke oppfylt ved kontinuerlig medisinering gjennom døgnet, selv om dette er innenfor rammen av anbefalte dosisdoser. Ved inntak av enkeltdose er helsekravet bare oppfylt dersom enkelt dosen er anbefalt av lege og legemiddelet inntas minimum 8 timer før kjøring.

[^ Praktisk](#)

Førerkortgruppe 1, 2, og 3

Helsekrav til førerkort er ikke oppfylt ved kortvarig smertebehandling med opioider der legemiddelbehandlingen gis kontinuerlig gjennom døgnet.

Med «kortvarig smertebehandling» forstås i denne sammenheng all behandling som varer 7 døgn eller kortere.

Hva er vilkårene ved enkeltdose opioid?

Ved bruk av enkeltdose opioid (inntil ett inntak per døgn) er helsekravet oppfylt for førerkortgruppe 1, 2 og 3 under følgende forutsetninger:

- Ved inntak av korttidsvirkende opioid må det gå minst 8 timer før kjøring.
- Ved inntak av langtidsvirkende opioid må det gå minst 16 timer før kjøring.

Langtidsvirkende opioid:

- alle opioider som i Norsk legemiddelhandbok er omtalt som «depottablett», «depotkapsler», «depotplaster», samt metadonmikstur.
- Alle andre opioider regnes i denne sammenheng som korttidsvirkende opioider.

P: Kroniske nakkesmerter

S: Mann, 50 år, bussjåfør. Langvarige kroniske nakkesmerter. Bruker fast Paralgin forte x 4. Kommer for å få fornyet resepter.

O: Tilnærmet normal bevegelighet i nakken. Palpasjonsømheter i nakkemuskulatur. Smarter fremprovoseres i ytterstillingene. Status uendret fra tidligere.

A/P: Fortsette behandlingen med Paralgin forte x 4 og fysioterapi.

Er helsekravet oppfylt for førerkortgruppe 1 og 3?

Må du sende melding til fylkesmannen?

P: Angst og langvarig benzodiazepinbruk

S: Mann, 43 år. Ny pasient. Av journal framgår det at pasienten i mange år har brukt Rivotril (klonazepam) mot angst (inntil 1,5 mg daglig). Tidligere forsøk på seponering har vært uten hell.

O: Ingen objektive bivirkninger av legemidlet.

A/P: Pasienten svært reservert til nye forsøk på seponering. Ny resept skrives ut, men med avtale om dosereduksjon fra neste konsultasjon.

Er helsekravet oppfylt for førerkortgruppe 1?

Må du sende melding til fylkesmannen?

Hva om pasienten bare i ved sporadisk inntar enkeltdose av Rivotril eller ev. Valium (diazepam)?

Kapittel 14. Midler som kan påvirke kjøreevnen

§ 35. Generelle helsekrav ved bruk av midler som kan påvirke kjøreevnen

Helsekrav er ikke oppfylt dersom alkohol, rusmidler eller legemidler brukes i et omfang og på en måte som fører til helsevekkelse med økt trafikkikkerhetsrisiko.

0 Tilføyd ved lovsett 13 juni 2016 nr. 655 § 1 kraft 1 04/2016.

0 Del paragraf

§ 36. Helsekrav ved bruk av noen midler som kan påvirke kjøreevnen

Helsekrav ved noen midler som kan påvirke kjøreevnen, fremgår av tabellen i annet ledd. Listen er ikke uttømmende. Ved all bruk av midler som kan påvirke kjøreevnen, gjelder kravene i § 35.

A	B	C
5. Opioider ved kronisk smertebelhandling	Helsekrav oppfylt dersom a) det er klar medisinsk indikasjon b) det er minst en uke etter siste doseekning c) det brukes en maksimal dagdose som tilsvarende inntil 300 mg morfinekvivalenter per os d) legemidlene er langtidsvirkende, og e) det har gått 8 timer etter inntak av ekstra dose korttidsvirkende opioid	Helsekrav ikke oppfylt.

04/2016 nr. 655

Kapittel 14. Midler som kan påvirke kjøreevnen

§ 35. Generelle helsekrav ved bruk av midler som kan påvirke kjøreevnen

Helsekrav er ikke oppfylt dersom alkohol, rusmidler eller legemidler brukes i et omfang og på en måte som fører til helsevekkelse med økt trafikkikkerhetsrisiko.

0 Tilføyd ved lovsett 13 juni 2016 nr. 655 § 1 kraft 1 04/2016.

0 Del paragraf

§ 36. Helsekrav ved bruk av noen midler som kan påvirke kjøreevnen

Helsekrav ved noen midler som kan påvirke kjøreevnen, fremgår av tabellen i annet ledd. Listen er ikke uttømmende. Ved all bruk av midler som kan påvirke kjøreevnen, gjelder kravene i § 35.

A	B	C
4. Benzodiazepiner og benzodiazepinlignende legemidler - dagdoser	Helsekrav oppfylt ved bruk av Oksazepam inntil 30 mg/dagn eller Diazepam inntil 10 mg/dagn Helsekrav er også oppfylt ved bruk av: Zopiklon inntil 7,5 mg/dagn, Zolpidem inntil 10 mg/dagn eller Nitrazepam inntil 10 mg/dagn, dersom legemiddelet er inntatt minimum 8 timer før kjøring Helsekrav er ikke oppfylt ved bruk av andre benzodiazepiner	Helsekrav oppfylt ved sporadisk bruk i en periode på maksimum fem dager av: Zopiklon inntil 7,5 mg/dagn, Zolpidem inntil 10 mg/dagn eller Nitrazepam inntil 10 mg/dagn, dersom legemiddelet er inntatt minimum 8 timer før kjøring 0 Helsekrav er ikke oppfylt ved bruk av andre benzodiazepiner

04/2016 nr. 655

Konkretiseringer i veiledertekst

Ved behandling i en begrenset periode med andre benzodiazepiner eller benzodiazepinlignende legemidler enn de som er opplistet i § 36 nr. 4, gjelder følgende (min uthevelse):

- Helsekravet er **ikke oppfylt** ved bruk og i en periode etter siste inntak.
- Føring av motorvogn kan ikke gjenopptas før behandlende lege, etter en konkret og individuell vurdering, anser at legemiddelbruken ikke lenger gir en helsevekkelse som utgjør en trafikkikkerhetsrisiko.
- Legen må i sin vurdering ta hensyn til halveringstiden for legemiddelet, muligheten for akkumulering i løpet av behandlingsperioden og andre individuelle forhold. Tiden fra avsluttet behandling til føring av motorvogn kan skje, **bør være minst to halveringstider for legemiddelet**, jf. halveringstider angitt i Norsk legemiddelhandbok. Der halveringstid er angitt med intervall, skal øvre tidsangivelse brukes.

P: Uro og søvnproblemer

S: 43 år gammel kvinne. Samlivsproblemer. Sover dårlig og føler seg urolig, hjertebank i perioder. Har brukt 20 mg oxazepam daglig i lengre tid. Ønsker sovemedisiner for sine søvnproblemer.

O: Klinisk undersøkelse uten anmerkning.

A/P: «Sosialt» betingede søvnproblemer. Du forsøker behandling med 7,5 mg zopiklon, sammen med oxazepam. Du skriver ut resept for ti dager.

Er helsekravet oppfylt for førerkortgruppe 1?

Må du sende melding til fylkesmannen?

§ 37. Bruk av flere legemidler opplistet i § 36

Ved bruk av to legemidler opplistet i § 36, reduseres angitt døgndose med 50 %.

Helsekrav er ikke oppfylt ved bruk av tre eller flere legemidler opplistet i § 36.

Kapittel 14. Midler som kan påvirke kjøreevnen

§ 35. Generelle helsekrav ved bruk av midler som kan påvirke kjøreevnen

Helsekrav er ikke oppfylt dersom alkohol, rusmidler eller legemidler brukes i et omfang og på en måte som fører til helseveskelse med økt trafikkikkerhetsrisiko.

0 Tilbygd ved forskrift 13 juni 2016 nr. 655 (i kraft 1 okt 2016).

0 Del paragraf

§ 36. Helsekrav ved bruk av noen midler som kan påvirke kjøreevnen

Helsekrav ved noen midler som kan påvirke kjøreevnen, fremgår av tabellen i annet ledd. Listen er ikke uttømmende. Ved all bruk av midler som kan påvirke kjøreevnen, gjelder kravene i § 35.

A	B	C
4. Benzodiazepiner og benzodiazepinlignende legemidler - døgndoser	Helsekrav oppfylt ved bruk av: Oksazepam inntil 30 mg/dagn eller Diazepam inntil 10 mg/dagn Helsekrav er også oppfylt ved bruk av: Zopiklon inntil 7,5 mg/dagn, Zolpidem inntil 10 mg/dagn eller Nitrazepam inntil 10 mg/dagn, dersom legemiddelet er inntatt minimum 8 timer før kjøring. Helsekrav er ikke oppfylt ved bruk av andre benzodiazepiner.	Helsekrav oppfylt ved sporadisk bruk i en periode på maksimum fem dager av: Zopiklon inntil 7,5 mg/dagn, Zolpidem inntil 10 mg/dagn eller Nitrazepam inntil 10 mg/dagn, dersom legemiddelet er inntatt minimum 8 timer før kjøring. Helsekrav er ikke oppfylt ved bruk av andre benzodiazepiner.

0 Del paragraf

P: Kroniske smerter

S: Mann 47 år, gårdbruker (og har lastebil) og kronisk smerteproblematikk.

Bruker Orfiril 300 mg x 3 i kombinasjon med Neurontin 3600 mg og Vallergran 15 mg x 1 til kvelden.

O: Ingen objektive bivirkninger av legemidlene. I normalt stemningsleie.

P: Fornye resepter.

Er helsekravet oppfylt for førerkortgruppe 1 og 2?

Må du sende melding til fylkesmannen?

Kapittel 14. Midler som kan påvirke kjøreevnen

§ 35. Generelle helsekrav ved bruk av midler som kan påvirke kjøreevnen

Helsekrav er ikke oppfylt dersom alkohol, rusmidler eller legemidler brukes i et omfang og på en måte som fører til helseveskelse med økt trafikkikkerhetsrisiko.

0 Tilbygd ved forskrift 13 juni 2016 nr. 655 (i kraft 1 okt 2016).

0 Del paragraf

§ 36. Helsekrav ved bruk av noen midler som kan påvirke kjøreevnen

Helsekrav ved noen midler som kan påvirke kjøreevnen, fremgår av tabellen i annet ledd. Listen er ikke uttømmende. Ved all bruk av midler som kan påvirke kjøreevnen, gjelder kravene i § 35.

A	B	C
7. Anrihstamener som sovemiddel - døgndoser	Helsekrav oppfylt ved bruk av: Alimemazin inntil 30 mg/dagn, Prometazin inntil 25 mg/dagn eller Hydrisoksin inntil 30 mg/dagn. Støte dose må være inntatt minst 8 timer før kjøring.	Helsekrav ikke oppfylt.

0 Del paragraf

Nyhetsbrev, julekalender for spesielt interesserte og diverse:

<http://bit.ly/kommuneoverlegenimolde>